

Хресний шлях

ks. Piotr Pawlukiewicz

Друзе, він за чим прийшов?...

Це запитання Христа до Юди було останніми словами Спасителя перед Його захопленням і ув'язненням. Перш ніж розпочати Хресну дорогу, давайте подивимося на такі слова: Друзе, чи для чого він прийшов? Чому ви здійснили подорож? Хрест — скандал, дурість, невдача. Ви впевнені, що хочете стежити за скандалом, дурістю та невдачею? Ми носимо хрести на ланцюгах, вішаємо їх у будинках, школах, лікарнях, а потім часто проклинаємо під цими хрестами, що ми провалилися, що нас відкинули, що хтось відкинув нас. Ми говоримо про хрест, співаємо про хрест, і коли він приходить, ми часто дивуємося і обурюємося.

Друзе, він для чого прийшов?

Хто з нас гідний стати біля хреста...?

Йдемо додому?

Одного разу Ісус запитав своїх учнів: Чи можете ви пити чашу, яку я збираюся випити? А він сам собі відповів: ти будеш пити мою чашу. Так він сказав своїм учням. Учні матимуть участь у таємниці хреста. Тільки студенти. Тож ходімо за хрестом. Скромний, уважний, цілеспрямований. Підемо на черговий урок кохання.

1 СТАНЦІЯ

ГОСПОДЬ ІСУС ДОВЕДЕНИ ДО СМЕРТІ

Колись стверджували, що найбільше лікарів серед нас, адже кожен по-своєму знає про хвороби та їх лікування. Але це помилка. Серед нас у сто разів більше суддів. Хтось їздив по дорозі на машині – це примітивно. Хтось неправильно вчинив – це безнадійно. У когось інші погляди - це абсолютно безглуздо. Це вже не цілодобові суди. Це двадцять чотири другі суди. Подивіться. Рефлекс. Суд. І Христос так рішуче наголосив: Не судіть! Бо тільки Бог проникає і пізнає людину. Будь-коли судити брата – це гордість. І людська гордість настільки велика, що людина зрушила судити Бога. Сліпий Пилат судив Сина Божого. Цей маленький чоловічок хотів судити «світло від світла». Піщинка з дна моря хотіла обійняти океан.

Можливо, Пилат намагався звільнити Ісуса, але натовп був настільки вимогливим до суду. Хтось скаже: насправді я намагаюся бути християнином, але натовп навколо мене так голосно кричить про контрацепцію, евтаназію, аборт, ЕКО. У мене в кабінеті, в університеті, в компанії так кричать, що я мовчу і непомітно мию руки.

Учні Ісуса, яких багато в історії людства, не мили рук. Протягом століть вони відомі своїми чистими руками. Вони, як і Христос, не винесли суду. Вони його прийняли.

СТАНЦІЯ 2

ГОСПОДЬ ІСУС ВЗЯЄ ХРЕСТ НА ПЛЕЧІ

Ісус у своєму навчанні пояснював людям багато питань, але не відповів на найболючіше запитання: чому хрест, чому страждання?

о. Колись Ян Твардовський написав такий короткий вірш:

Чому хрест? Посміхнись.

Глибока рана.

Розумієте, займатися любов'ю так легко.

Хреста не зрозуміє егоїст, людина, яка шукає лише свої справи. Він прокляне і відкине хрест. Слова Спасителя про солодке ярмо і легкий тягар залишаться для нього закритими. Я буду називати їх нелогічними. Давним-давно вчені помітили, як маленькі пташки, перебираючись через море, ловлять дзьобом маленькі гілочки. Чому вони це роблять? – дивувалися вони. Адже це ускладнює їм політ. Адже для них це серйозний тягар. Загадка була розгадана, коли було помічено, що ці Божі створіння, втомлені довгою мандрівкою, кидають гілочку на поверхню моря, сідають на неї, відпочивають, а потім продовжують свій шлях.

А може, нам так важко в житті, тому що ми постійно прагнемо полегшити?

о. Ян Твардовський ще раз написав, що хресту так пощастило, що все інше...

СТАНЦІЯ 3

ГОСПОДЬ ІСУС ПАДАЄ В ПЕРШИЙ РАЗ

На хресній дорозі є три станції, які називаються падінням Ісуса. Але їх слід називати Воскресшим Ісусом. Тому що він падав просто виснаження, втома м'язів, втрата рівноваги. Те, що воно створено, є чистим коханням.

Сьогодні світ захоплюється падіннями людини. Люди хочуть побачити гріх, показати гріх. З деталями, з різних ракурсів. І все заради переконання: це правда, такі ми. У Книзі Об'явлення сказано, що ім'я сатани є обвинувачем, тому що він день і ніч звинувачує наших братів. Саме він так зосереджує увагу людей на гріхах і показує їх як нездоланну стіну. І всі падіння світу, гріх Єви, Адама, Каїна, всі зради, вбивства, богохульства, злочини всіх тоталітаризмів, вся гидота людської гріховності омивається однією краплею Христової крові.

Саме тому, що Христос тоді воскрес і підняв хрест, поніс наші гріхи, сьогодні кожен із нас може почути найпрекрасніші слова у світі: і я вам прощаю.

ЧЕТВЕРТА 4

ГОСПОДЬ ІСУС ЗУСТРЕЧАЄ СВОЮ МАТЕРІ

Марія, мабуть, чула найболючіші слова для кожної матері: твій Син з'їхав з глузду. Сатана хотів проткнути її душу мечем болючого наклепу про те, що її Син збожеволів. Але вона замислилась над словами Єлизавети, сповненої Святого Духа, сказаними багато років тому: благословенний плід лона твого. **БЛАГОСЛОЖЕНИЙ.** Добрий, праведний, повний світла. Вона вірила в Бога, навіть коли її Син був розгромлений стражданнями на Хресній дорозі. Вона не врятувала Його, не хотіла вирвати Його з рук мучителів, а дала Йому щось більше: розуміння і довіру. Вона одна, там, у цьому натовпі, вірила, що ця пристрасть вписана у величезність Божих планів. Так важливо бачити свого ближнього в ракурсі задумів Творця. Це коли мати залишає дорослу дитину, щоб виконати Божий поклик. Коли подружжя, навіть у кризі кохання, моляться одне за одного. Насправді, сина, дочку, чоловіка, наречену можна полюбити лише на Хресній дорозі, віддавши коханого чоловіка Богу. Авраам з гори Морія, мати семи синів Маккавеїв, Марія з Голгофи, навчає нас, чим любов відрізняється від залежності.

5 СТАНЦІЯ СИМОН КИРИНЕЙСЬКИЙ ДОПОМАГАЄ ПІДНЯТИ ХРЕСТ ІСУСА

У строгому сенсі Симон Киринеянин не ніс хреста. Він ніс лише важкий шматок дерева. Тому що для того, щоб нести хрест, потрібно його палко бажати, потрібно хотіти. Ісус завжди говорив: якщо хтось хоче йти за Мною, нехай відречеться від себе самого і візьме хрест свій. І ярмо Ісуса не було Симоном. Це була не його справа. Солдати змусили його нести їх. Основою несення хреста Христового є наша згода, наше «так». Тому кожна хресна дорога починається з питання: чи хочеш?

Якось важкохворий хлопчик запитав у матері: Мамо, чому мені так боляче? Жінка відповіла запитанням: а якби Господь Ісус попросив вас постраждати за Нього, ви б погодилися? Так, відповів хлопець. Так він вас запитав.

Брате і сестри, що якби Христос запитав вас?

6 СТАНЦІЯ ВЕРОНІКА ВТИРАЄ ОБЛИЧЦЯ ГОСПОДА ІСУСА

Багатьом було жаль Христа, але тільки Вероніка прийшла витирати Його обличчя. Можливо, це те, що він згадав після років св. Івана, коли він писав у своєму листі, що ми повинні любити не словом і мовою, а ділом і правдою. Як легко заблукати в християнстві в його високій теорії та красивих формулюваннях. І це, ймовірно, загроза, особливо для людей, які сильно пов'язані з релігією. Чарльз Пегі якось написав: «Є такі, які, оскільки вони не належать до людини, думають, що належать Богові». Вони думають, що люблять Бога, тому що нічого не люблять. Євангеліє вимагає чогось конкретного. Бо можна любити світ, людство, Церкву і нікого не любити. Що якби ми могли сісти і записати імена та прізвища тих, кого ми любимо. А потім перекресліть матір, батька, брата, дитину, друга, бо язичники теж люблять своїх близьких. Скільки людей залишиться на цьому аркуші паперу? А там було б ім'я каторжника з Голгофи? Кілька років тому в одній із газет з'явилося незвичайне оголошення. Якийсь солдат, що стояв на варті біля могили Невідомого солдата, подякував невідомій жінці, яка спекотним літнім днем витерла з його обличчя піт. Потім, стоячи на місці, він не міг вимовити ні слова. Тепер він хотів висловити свою вдячність. Скільки любові в жесті витирання обличчя безпорадної людини. Ісус знайде всіх, хто коли-небудь зробив це з Ним.

СТАНЦІЯ 7

ДРУГЕ РІДХІДНІСТЬ ГОСПОДА ІСУСА

Ми не любимо, коли хтось падає. Тоді це заважає рухатися, порушує ритм інших, треба зупинитися і підхопити. Через когось такого тільки затримки і безпорядок. Найчастіше падають діти, старі та хворі. І світ знайшов шлях до них: аборт і евтаназія. У світі немає часу для невдач, млявих, скиглих, замислених. Світ поспішає. У неї щільний графік. Він поспішає до нового телевізора, купуючи новий мобільний телефон і нову акцію. Світ любить прогрес і хоче, щоб Церква також була прогресивною та не відставала від шаленої гонки. Я хочу, щоб Церква благословляла всі бажання і вчинки людей, бо якщо вони чогось хочуть, то це обов'язково добре. Нехай Церква не ускладнює людей, не ускладнює і не чіпляється за людей.

о. Януш Пасьєрб якось писав: «Кожне християнство, згідно з розумом, згідно з природою, тактично бездоганне, не вимагаючи зайвого, назавжди доведеться спотикатися об твердий труп Засудженого з Голгофи».

8 СТАНЦІЯ

ГОСПОДЬ ІСУС втішає заплаканих жінок

Деякі люди плачуть, коли їхня команда програє гру. Інші плачуть, коли провалюють іспит. Для когось це драма набрати вагу, для когось це подряпана фарба на машині. У нас багато проблем і постійно з'являються нові. Ми часто не пам'ятаємо, про що оплакували рік тому. Ісус нагадує нам про очевидну, але так часто забуту річ: насправді ми маємо лише одну серйозну проблему: смерть і вибір вічного прокляття чи щастя. Там, де ми зараз, на Ясній Гурі, багато людей пройшли свій шлях. Де вони зараз? Де їхні проблеми? Їх хвилювали втрачені гроші, розбите скло, сварка з сусідом. Де зараз ці турботи? Ми часто навіть не пам'ятаємо імен наших прадідів. З чим вони жили? Якими були їхні радощі та горе? Те саме станеться і з нами колись. Лише хтось особливий залишить значну пам'ять. Після більшості з нас через роки нічого не залишиться. І тільки одне буде важливим: чи врахував ти Бога? ти його любила? Ви жили Ним кожен день? Чи ставимо ми собі питання про вічність колеги по роботі, друга з коледжу? На твою вічність? Скільки з нас можуть плакати через цю одну серйозну проблему? Кіпріан Каміл Норвід писав: Gorejas не знаю, чи стаєш ти вільним. Чи буде втрачено те, що твоє. Чи залишиться попіл тільки і плутанина. Що спускається в прір з бурею. Чи залишиться. Зірковий діамант на дні попелу. Світанок вічної перемоги?

9 СТАНЦІЯ ТРЕТЄ ОСІДНІСТЬ ІСУСА

Третє падіння. Це могла бути велика спокуса здатися, більше не вставати. Можливо, виникла думка: нехай мене тут уб'ють, нехай що завгодно роблять. Я більше не можу. На цю станцію приходять багато людей.

Коли вони впадають в сотий чи тисячний раз, занурюючись в алкогольну залежність, в порнографію, в ревності. Потім з'являється думка: я більше не можу. Я більше не встану. Навіщо це сповідувати, коли гріх все одно повернеться. І все ж я намагався. Я робив реколекції та паломництва. Тоді слова озлобленого Петра спадають на його уста: Учителю, ми всю ніч ловили рибу і нічого не впіймали.

Святе Письмо каже: людське серце подібне до прірви. І в цих кавернозних просторах людського нутра вміло приховати найнебезпечніше для людини – гордість. о. Олександр Федорович якось сказав: «Людині краще впасти у тяжкі гріхи, ніж у стан непереборної гордості». Тому іноді на нашій Хресній дорозі трапляється падіння, з якого ми не можемо піднятися. Наші рідні це вже бачать, друзі ввічливо дивуються, а ми, як бідняки, стоїмо перед двома стежками: гордістю і смиренням. Шляхами Петра та Юди. Блаженні ті, хто всупереч людській надії – *spes contra spem* – тоді зуміє закричати: Але за словом Твоїм закину сітку. Ще раз. Хто витримає до кінця, той буде врятований. До кінця.

10 СТАНЦІЯ

ГОСПОДЬ ІСУС Зламався з НАШИМИ пальто

Вони спостерігали за ним, спостерігали за ним, підслухали його і випробували. Зрештою вони зірвали з нього мантию. І вони не знайшли того, що шукали. Вони знайшли лише чисту любов. Тільки правда і добро. Чистота серця дає мужність і свободу. Блаженні, щасливі ті, хто не боїться правди до дна, до кінця. Ви можете прочитати їх листування, послухати особисті зізнання, подивитися таємні записки. У всьому цьому ви знайдете лише життя Божої дитини. Так багато людей бояться, що здасться, що щось вийде, що хтось винесе це на світло. Що з цим робити? Його треба розіп'яти. Потонути у воді хрещення. Очистити кров'ю Спасителя. Цей шлях дуже специфічний: сповідь, покута, свобода. Хто справді помер разом з Ісусом, нема чого боятися. Їм не потрібні шати титулів, досягнень, безперервних успіхів у змаганнях. Він знає, що його скарб — білий камінчик, на якому написано його нове ім'я. Ім'я чистої людини.

11 СТАНЦІЯ

ГОСПОДЬ ІСУС ПРИБИВУЄТЬСЯ ДО ХРЕСТА

Бог прибитий до хреста. Це приголомшливий, але й чудовий знак його любові до нас. Бог був прибитий до нашого життя. Щоб його не можна було відірвати. Він сам сказав: Я з вами по всі дні, аж до кінця світу. Як тільки прокидається день, у всіх церквах священники піднімають Білий Хліб над головами вірних і нагадують їм, що це Тіло, віддане за нас. Кожен день Христос чекає, щоб відпустити своїх поранених дітей у церквах Павлин, єзуїтів, капуцинів, домініканів, францисканців, братів і редемптористів. Увесь день Христос возноситься в монстранції в санктуарії Матері Божої Ясно-Гурської монастиря. Протягом сотень років вона нагадує нам про свою любов у хресному знакі.

Протягом століть Бог, немов прибитий до цього міста, ділить свою долю з жителями Ченстохови. Бог прибитий до Польщі, до всього світу. Застряг, як гачок у скелі Татри, рятуючи тих, хто випадає з життя і падає в прірву.

Іноді хтось може запитати: Ісусе, обійми мене, обійми мене. Але цього йому замало. Він з любов'ю вбивається в наше життя. На добре і на погане. Заради нашого вічного спасіння.

12 СТАНЦІЯ

ГОСПОДЬ ІСУС ПОМИРАЄ НА ХРЕСТИ

Коли Ісус помер на хресті, можливо, хтось подумав, що це марна трата його життя. Він зробив стільки корисних речей, а тепер все закінчилося. Він ще міг вилікувати, нагодувати, воскресити стільки людей, і все ж його зупинила змова злих людей. Усі пам'ятали, що коли він мандрував зі своїми учнями дорогами Палестини, то завжди був попереду, завжди поспішав. І тепер без подиху, без життя, без руху висить на хресті. Але це не було правдою. Його не можна було зупинити. Він переступив поріг смерті і продовжував нести своє Євангеліє надії. Коли люди дивилися на мертвого Ісуса, на Його мертве тіло, Він уже був у безодні, сповіщаючи про визволення мертвим.

Ми повинні пам'ятати, що ми також робимо найбільше, коли наші тіла вмирають у позі молитви, коли ми стискаємо руки в жесті благання. Люди скажуть, що це марна трата життя. Так. Ми повинні витратити своє життя, постійно вмираючи для світу, перевершуючи його у вірі, надії та любові.

СТАНЦІЯ 13

ГОСПОДЬ ІСУС ЗНИМАЄТЬСЯ З ХРЕСТА Й ПОЛАГАЄТЬСЯ НА РУКАХ МАТЕРІ

Ви можете бути з Ісусом, бо потребуєте здоров'я та щастя. Ви можете бути з ним, щоб інші знали і захоплювалися цим. Ви можете шукати в Ньому сенс свого життя або духовного порядку та гармонії. Як у багатого юнака в Євангелії, у нього можна попросити рецепта на вічне життя.

Але в усіх цих випадках ви перебуваєте з собою, а не з Христом. Бути з Ісусом – це, перш за все, бути з Ним, як Марія на тринадцятій станції Хресної дороги. Вона обіймає тіло свого Сина, хоча Він більше не навчає, не живить і не лікує. Залишився тільки біль і слова: кінець, безвихідь, смерть. Тут ні спогади не втішать, ні мрії не допоможуть.

Що робити? На цій станції Ісус залишив нам слова: Не бійтеся. Просто вір. Хто витримає до кінця, той буде врятований.

14 СТАНЦІЯ ГОСПОДЬ ІСУС ПОЛОЖЕНО В ГРОБІ

Щоб увійти у світ спасіння, треба залишити все тут, на землі. Тому ми втрачаємо все життя: безтурботне дитинство, барвисту юність, дітей, які залишають рідний дім, ми повинні нарешті залишити роботу, втратити здоров'я, попрощатися над могилою друзів. Анна Каменська писала: Історія людини – це чергове вигнання з багатьох раїв, це ще одна брама, що зачиняється за нами, назавжди, назавжди. Назад дороги немає. Ніколи.

Хтось скаже: це страшно. У нас все забирають. Взято? Перед кожною людиною два шляхи: жебрак і сіяч. Перший накопичує свій жалюгідний стан у своїх жебрацьких сумках. Сумки величезні, вони тяжіють на нього, і він не розлучається з ними ні на мить, хоча насправді це просто сміття. Але людина може бути схожою на сіяча, який йде по життю і щедро кидає зерна своїх талантів, праці та любові на ниву Божого Царства. Наприкінці життя мішок порожній. Але поле було засіяне рясно.

Гроб Христа — це перше насіння нового саду життя, а всі кладовища світу — засіяні поля Нової Землі. Гроб Христовий є першим, коли слово кінець поступається місцем слову початок. Сьогодні ми з ним закінчуємо Хресну дорогу, а завтра, вранці, знову зустрінемося біля тієї самої гробниці. Але це буде зовсім інше місце.

КІНЕЦЬ

П'ятнадцята станція - повернення додому, зустріч з близькими, вечірня молитва.

Шістнадцята станція - Важка розмова в сім'ї.

Сімнадцята станція - візит до лікаря.

Сорок станція - смерть близької людини

Сота станція.

Тисяча станція...

Хто не знає дороги до моря, йдіть за річкою.

Ті, хто шукає шляху до Бога, до воскресіння і до життя, нехай йдуть за хрестом. Амінь